

THAM GIA CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI VÀO CÔNG TÁC LẬP PHÁP

Ls. Nguyễn Hưng Quang
VPLS NHQuang & Cộng sự

Đà Nẵng, 25-26/09/2014

Giới thiệu

① Lý do tham gia

- a) Tôn chỉ, mục tiêu của TCXH
- b) Lợi ích của thành viên, cộng đồng;
- c) Lợi ích chung cho Nhà nước và xã hội;
- d) Lợi ích của TCHX.

② Cách thức tham gia

- a) Kiến nghị tập thể;
- b) Cung cấp các kiến thức, thông tin;
- c) Giám sát việc thực hiện.

1. LÝ DO THAM GIA

TÔN CHỈ, MỤC TIÊU, SỨ MỆNH

- ❑ TCXH thường có tôn chỉ, mục tiêu, sứ mệnh là hoạt động vì lợi ích của cộng đồng thành viên và xã hội;
- ❑ Nhiều TCXH tham gia vào quy trình lập pháp khi nhận thấy lợi ích của cộng đồng thành viên có thể bị đe dọa từ các dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật (**tiếp cận chủ động**);
- ❑ Một số TCXH tham gia vào quy trình lập pháp do được yêu cầu từ các cơ quan soạn thảo (**tiếp cận thụ động**).

1. LÝ DO THAM GIA

LỢI ÍCH CỦA THÀNH VIÊN, CỘNG ĐỒNG THÀNH VIÊN

- ❑ Phản ánh được nguyện vọng, nhu cầu của mình vào các quy phạm pháp luật để điều chỉnh chính mình;
- ❑ Nắm bắt được tư tưởng, ý chí của Nhà nước trong kế hoạch, dự định quản lý mình, điều chỉnh hoạt động của mình thông qua các quy phạm pháp luật.
- ❑ Hiểu biết tốt hơn các quy phạm pháp luật để có thể tuân thủ hay áp dụng cho phù hợp với mục tiêu của mình.

1. LÝ DO THAM GIA

LỢI ÍCH CHO NHÀ NƯỚC VÀ XÃ HỘI

- ❑ Gắn kết được các quy phạm pháp luật với đối tượng bị điều chỉnh, người dân;
- ❑ Tăng cường công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình đối với các hoạt động của Nhà nước → xã hội hiểu biết hơn về quy phạm pháp luật và công việc của Nhà nước.
- ❑ Nâng cao được hiệu quả, hiệu lực của các quy phạm pháp luật.
- ❑ Tiếp nhận và phổ biến các tư tưởng, kiến thức đa dạng của nhân loại trong công tác xây dựng pháp luật.

1. LÝ DO THAM GIA

LỢI ÍCH CHO TỔ CHỨC XÃ HỘI

- ❑ Nâng cao và trau dồi được kỹ năng vận động chính sách;
- ❑ Nâng cao được uy tín đối với bên ngoài;
- ❑ Tăng cường gắn kết các thành viên và phát triển thành viên;
- ❑ Gắn kết tổ chức với các cơ quan nhà nước;
- ❑ Khả năng huy động được nguồn lực hỗ trợ cho các hoạt động của mình.

2. CÁCH THỨC THAM GIA

KIẾN NGHỊ TẬP THỂ

- Khá phổ biến hiện nay của các TCXH đối với hoạt động vận động chính sách hay tham gia vào quá trình lập pháp.
- Dễ gây chú ý của cơ quan soạn thảo, cơ quan thẩm định, ĐBQH và công chúng.
- Kịp thời, không mất thời gian thực hiện.
- Không quá đòi hỏi các nguồn lực về chuyên gia và chi phí.

2. CÁCH THỨC THAM GIA

CUNG CẤP KIẾN THỨC, THÔNG TIN

- ❑ Cung cấp các bằng chứng thực chứng (khảo sát xã hội học với nhiều quy mô, tập hợp các vụ việc điển hình, study tours...).
- ❑ Tham gia hội thảo tham vấn để chia sẻ thông tin.
- ❑ Cung cấp các dịch vụ hỗ trợ các hoạt động nghiên cứu, lập chính sách (như tham gia nhóm phản biện, nhóm đánh giá tác động, dịch tài liệu...)
- ❑ Đòi hỏi về nguồn lực (chi phí và năng lực chuyên gia)

2. CÁCH THỨC THAM GIA

GIÁM SÁT VIỆC THỰC HIỆN

- ❑ Thu thập thông tin từ thành viên của tổ chức về việc thực thi các quy phạm có đúng với tư tưởng, ý định lập pháp không để kiến nghị cho hoạt động sửa đổi hoặc ban hành văn bản hướng dẫn.
- ❑ Thực hiện việc đánh giá thực thi quy phạm bằng nhiều phương pháp khoa học, như khảo sát xã hội học, chỉ số ... với nguồn lực của chính mình hoặc được hỗ trợ bên ngoài;
- ❑ Tổ chức các hoạt động đối thoại công tư để phản ánh về việc thực thi quy phạm, chính sách.

Trân trọng cảm ơn